

[Første næstformand]

Hr. Estrup for en kort bemærkning. Jeg forstod, at det var anden omgang? Så bedes man markere på en anden facon.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes ikke, at arbejdsministerens udtalelser om regionaliseringen og den strategi, som var lagt, skal stå alene. Det var ikke selve regionaliseringen, jeg gjorde opmærksom på. Det, jeg gjorde opmærksom på, var den Pontius Pilatus-effekt, man har indtryk af at der foregår i det her samfund, og som jeg er ked af jeg ikke kom ind på, og Venstre skulle selvfølgelig have været med i den sammenhæng.

Det er jo her, vi stiller midlerne til rådighed for, hvad der kan gøres, og derfor er jeg enig med arbejdsministeren i, at hvis disse nævn, der sidder rundt omkring, kunne få ubegrænsede midler, således at de kunne lave det, der var nødvendigt, så var det jo ingen sag, så kunne man virkelig sige, at de også har ansvaret. Men når det er herinde, vi bestemmer, hvilke midler der stilles til rådighed, så fører man diskussionen ud, hvis man begynder derude at diskutere, om man nu skulle have gjort det eller ej, fordi der ikke var penge nok. Det er jo noget, man bliver pålagt at man skal finde ud af, for at det danske demokrati kan fungere, og derfor er jeg glad ved, at ministeren også her fra talerstolen har givet udtryk for, at det selvfølgelig er hans ansvar.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Jeg var meget tilfreds med ministerens bemærkninger om indsatsen i lokalområdet og styrkelsen af Arbejdsformidlingen gennem en yderligere decentralisering i regionerne. Det synes jeg tegner godt.

Så vil jeg blot for at være sikker på, at jeg har forstået ministeren rigtigt vedrørende ressourcespørgsmålet, sige, at jeg går ud fra, at det, der tænkes på, når ministeren snakker om de midler, vi i fællesskab skaffede på finansloven, er reserven på de 15 mill. kr.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Da vi i forbindelse med det, der allerede er afsat på finansloven, inklusive de 5 mill.

kr., som blev stemt ind i sidste fase, er i en situation, hvor Arbejdsformidlingen i 1987 har flere ansatte end i 1986, og vi i øvrigt, bortset fra 1983, er i det år, hvor der er flest ansatte nogen sinde i AF-systemet, er det inden for rammerne af den bevilling, det kan klæres. De 15 mill. kr., som står i yderligere reserve, ville jeg ikke drømme om at bruge af, før jeg har talt med hr. Estrup om det. Vi har jo en aftale om, at hvis jeg skal bruge dem, så sker det efter aftale med Det Radikale Venstre. Så det er altså inden for rammerne af den eksisterende bevilling.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Jamen det er klart, jeg er enig med arbejdsministeren i de sidste bemærkninger. Jeg tror blot, at man i lyset af den redegørelse, som vi nu har fået om Arbejdsformidlingen, bør se i øjnene, at der også dér er nogle opgørelser over, hvordan stillingsudviklingen i Arbejdsformidlingen, herunder på stillingsgrupper, faktisk har været, og det giver nok grund til visse overvejelser, herunder også i relation til reserven på de 15 mill. kr.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v. (Sammenlægning af de statslige bevillinger til beskæftigelsesprojekter og løntilskud, anvendelse af det kommunale pligteløb m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 14/1 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

En af de glædelige begivenheder i slutningen af 1986 var, at et stort flertal i Folketinget vedtog Socialdemokratiets forslag om at fastholde den kommunale forpligtelse til at afsætte midler til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden i 1987, samtidig med at aldersgruppen for aktiviteterne blev udvidet til også at omfatte unge mellem 25 og 29 år.

Vi vedtog samtidig, at der i starten af dette år skulle komme et samlet udspil fra regeringen om principperne for en fremtidig indsats for dette vigtige område for årene 1988-90.

Socialdemokratiet har bidraget med sine tanker i beslutningsforslag nr. B 9.

Jeg må nok sige, at ministerens udspil virker tyndt. I dette lovforslag tager man fat på to hjørner uden at se på hele feltet. Der kan være nogle særlige begrundelser for, at man ønsker en sådan fremgangsmåde, men vi må huske at tage de samlede virkninger af ændringerne med i vores bedømmelse.

Det, ministeren ønsker, er at lade kommunerne finansiere forøgede udgifter til kontanthjælp til unge af beskæftigelsesmidlerne.

Vi er positive, vi er glade for ændringen af bistandsloven og hilser med glæde, at de unges økonomiske forhold forbedres noget, men vi er meget skeptiske over for dette forslag. Men vi har ministerens udtalelse for, at det drejer sig om små beløb, som ikke vil få nogen afgørende indflydelse på den kommunale aktivitet på beskæftigelsesområdet.

Vi har imidlertid fået nogle andre tal, bl.a. fra Landsforeningen af Beskæftigelseskonsulenter. De er langt, langt større, og disse tal gør, at vi ikke umiddelbart kan støtte lovforslaget. Under udvalgsarbejdet må vi have klarlagt omfanget af den overførsel, som vil finde sted, hvis vi gennemfører dette forslag. Jeg må derfor sige, at Socialdemokratiets holdning vil afhænge af dette resultat.

Jeg vil godt understrege, at vi selvfølgelig ikke kan acceptere en egentlig nedgang i aktivitetsniveauet i kommunerne på beskæftigelsesområdet. Det vil være stik imod intentionerne i forliget fra december 1986, hvor det var Socialdemokratiets agt at fastholde aktiviteten af hensyn til de unge, og vi håber og

så, at det folketingsflertal, der var herfor, fortsat er enig med os i dette.

Jeg skal ikke her bede om at få nogen bekræftelse fra nogen af disse partier, for det var vi jo næsten alle sammen enige om. Jeg må bare konstatere, at det jo ikke er den eneste ændring, dette forslag drejer sig om. Der er også en anden ændring, som man foreslår at vi tager med her, og den går på nogle af de fremtidige principper på området. Jeg mener faktisk, at vi var bedre tjent med at afvente et samlet udspil som tidligere vedtaget. Man kan frygte, at kun nogle kommuner vil gennemføre meningsfyldte projekter, mens andre vil bruge pengene på ting, som ikke får den væsentlige betydning for den enkelte unges fremtidssituation. Det kan i hvert fald være noget, der kommer til at køre i cirkel og vender tilbage.

Vi mener, som vi også har givet udtryk for i beslutningsforslag nr. B 9, og som vi jo var enige med arbejdsministeren i, da han udtalte, at i de regionale områder observerer man hurtigst, hvordan situationen er, at disse organer må langt, langt stærkere ind i billedet, når man skal lave nogle egentlige prioriteringer med hensyn til, hvad man skal gøre og hvad man ikke skal gøre i det enkelte område.

Jeg kan derfor sige, at Socialdemokratiet kan ikke støtte denne del af lovforslaget og tager forbehold for konsekvenserne af forslaget om at overføre beskæftigelsesmidler til finansiering af kontanthjælp. Men viser det sig, at vi kan finde nogle fornuftige løsninger – og hvorfor skulle vi ikke kunne det ud fra de intentioner, som ministeren selv har anført, nemlig at det, det drejer sig om, er, at vi får også den langsigtede indsats med ind i billedet – så mener vi faktisk, at ministeren burde give os den nødvendige tid til at klare dette. Så skulle vi nok kunne nå en fornuftig ordning.

Connie Hedegaard (KF):

Ligesom Socialdemokratiet kan Det Konservative Folkeparti naturligvis ikke acceptere nogen som helst nedgang i aktivitetsniveauet på beskæftigelsesområdet, men det er jo mildest talt heller ikke det, der vil være konsekvensen af dette lovforslag; tværtimod ligger arbejdsministerens forslag fint i forlængelse af vores og arbejdsministerens øn-

[Connine Hedegaard]

sker om større smidighed og større fleksibilitet i indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden.

Ungdomsarbejdsløsheden er nu lykkeligvis for nedadgående, og opgaven må så være at sikre den gruppe, der endnu er tilbage, den bedst mulige hjælp. Der skal ikke være hindringer i form af, om det nu er fra den ene eller den anden pulje, pengene skal tages. Problemerne skal løses på den efter de lokale forhold og skøn bedst tænkelige måde, og det er den holdning, der præger ministerens forslag.

Der skal ikke være så meget bureaukrati, men tværtimod en hurtig gang fra idé og behov til udførelse og placering af en ung dér, hvor det måtte være til størst gavn for ham eller hende. Alle ressourcer må nu koncentrereres om dette fælles mål, uanset hvilken pulje pengene tages fra.

Vi synes også, det er rigtigt, at vi herindefra giver kommunerne den størst mulige handlefrihed. Vi er sikre på, at ingen mere end dem, der på det lokale plan har ansvaret for de unge ledige, er interesseret i at finde de mest velegnede løsninger.

At der også åbnes mulighed for, at kommunernes udgifter til halv kontanthjælp til unge under 30 år, der deltager på EIFU-kurser, produktionsskoler og vejledningskurser, kan finansieres over pligtbeløbet, synes vi også der er god fornuft i. Det, at man kan beholde halvdelen af kontanthjælpen, selv om man går på skole eller kursus, er jo i høj grad et incitament til en række unge ledige, hvorfor finansieringen også naturligt må kunne føres ind over ungdomsarbejdsløshedsbekæmpelsesmidlerne.

Alt i alt synes vi fra konservativ side, at dette er et meget velgennemarbejdet og velgennemtænkt forslag, som vi tror vil have den modsatte effekt af det, Socialdemokratiet antydede, nemlig en styrkelse af indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden på det lokale plan.

Jens Peter Jensen (V):

Da mit partis ordfører, hr. Tørnæs, ikke kan være til stede, skal jeg sige, at Venstre kan støtte lovforslaget, og jeg kan ganske henholde mig til ministerens udmærkede motiveringer.

Jeg skal måske lige føje til, at det bliver nok noget dyrere, end man sådan umiddel-

bart tror. Jeg håber ikke, det kommer til at belaste forholdet mellem arbejdsministeren og finansministeren.

Lilli Gyldenkilde (SF):

I SF er vi enige i, at det er lokalt, ude i kommunerne, de bedste muligheder for at få unge i uddannelse eller arbejde er. Gennem den alt for lange arbejdsløshedsperiode, mange unge har haft, er der ofte sket det, at man har kunnet skaffe et job, men der har ikke været penge på løntilskudspuljen; eller man har kunnet skaffe et job i et rent beskæftigelsesprojekt, og så har der ikke været penge til det. Vi har også set, hvor svært det har været at krydse ind over områderne, så naturligvis er det rimelig fornuftigt, at man får lavet om på det. Det er uhensigtsmæssigt, at man ikke har valgfriheden ude i kommunerne.

Vi anser det selvfølgelig i SF ikke for særlig hensigtsmæssigt, at man bare binder penge i halen på de unge mennesker, så de kan blive ansat på en grillbar i en kort periode for så at blive fyret, og så kommer den næste. Vi har jo altid protesteret imod den måde at bruge løntilskuddene på; det vil vi fortsat gøre, og derfor vil vi naturligvis, når nu mulighederne bliver anderledes, følge dette op og se, om det bliver misbrugt på nogen som helst måde, for så må vi selvfølgelig se på det en gang til.

Med hensyn til den anden del af forslaget mener vi, det er vigtigt, at unge kontanthjælpsmodtagere ikke mister gejsten, når de kommer på et kursus af den slags og ser, at andre kursusdeltagere får penge for at være med på kursus, medens kontanthjælpsmodtagere faktisk får trukket fra. Derfor mener vi, det var fornuftigt, at den ændring blev vedtaget, og det, det handler om i dette forslag, er nu, at man skal kunne bruge af de beskæftigelsesfremmende penge hertil. Også her må vi se lidt på tallene i udvalget. Det er jo rigtigt, som det tidligere er sagt, at man får forskellige tal, afhængigt af hvem der har beregnet dem.

Stort set er vi forholdsvis positive over for lovforslaget, som det foreligger, og vil gå til udvalgsarbejdet i en positiv ånd. Vi synes ikke, det er helt tosset, det her.

Estrup (RV):

[Estrup]

De to forslag, som ligger i dette lovforslag, ser vi med sympati på fra radikal side.

Forslaget om at give valgfrihed mellem løntilskuddene og beskæftigelsesprojekterne forekommer rimeligt. Det må være en måde at lave større fleksibilitet på i den indsats, som sker ude i kommunerne.

Det andet forslag vedrører de unge bistandsklienter og det incitament, der ligger nu med den ændring af bistandsloven, som vi gennemførte før jul, idet man altså ikke mere får fuld modregning, men kun halv modregning for kursusgodtgørelsen. Den ændring er vi jo i høj grad tilhængere af, og vi synes, det er en positiv ting, som klart vil opmuntre unge bistandsklienter til at gå ind i uddannelsesaktiviteter.

Derfor ser vi også positivt på forslaget om, at pligtbeløbet i et vist omfang også kan bruges til kommunernes udgifter på dette punkt. Men jeg vil gerne understrege »i et vist omfang«, for jeg er enig med andre, som har sagt, at det ikke kan være meningen, at vi her flytter aktiviteter fra indsatsen over for ungdomsarbejdsløsheden generelt til noget, som kommunerne i øvrigt er forpligtet til at afholde som udgift.

Vi må derfor se på tallene, men hvis vi kan få en vis sandsynliggørelse af, at det faktisk ikke er noget stort beløb, der er tale om, er vi også positive over for denne del af lovforslaget.

Bollmann (CD):

Også dette lovforslag betragter vi som en opfølgning af den debat, vi havde vedrørende arbejdsmarkedspolitikken, og derfor hænger det jo godt sammen med det første forslag, vi debatterede i dag.

Vi er i CD meget tilfredse med, at kommunerne får større frihed til at vælge, og at man i det hele taget får en større fleksibilitet ved den sammenlægning, der her er tale om.

Hvad angår det andet punkt, er det klart, at vi også er positive. Vi er enige i, at dette vil motivere unge kontanthjælpsmodtagere til at gå i gang.

Alt i alt skal jeg derfor sige, at CD kan tilslutte sig lovforslaget.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg kan fatte mig i korthed til dette lovforslag og sige, at også Kristeligt Folkeparti tilslutter sig.

Dohrmann (FP):

Jeg synes, ministerens tale om regeringens offensive arbejdsmarkedspolitik efterhånden begynder at virke en smule komisk.

Nærværende lovforslag er jo en bekræftelse på, at den eksisterende lovgivning er ubrugelig. Jeg tror heller ikke, det foreliggende forslag er særlig godt. Det, det drejer sig om, er jo simpelt hen at få anvendt de penge, som ikke blev brugt ud fra de nugældende regler.

Jeg vil også godt gøre opmærksom på, at der findes områder, såvel inden for enkelte erhverv som i geografisk forstand, hvor der er behov for arbejdskraft, og jeg er helt sikker på, at nærværende forslag vil modvirke fleksibiliteten som sådan, altså dette med, at unge mennesker rejser fra et område til et andet i landet. Jeg synes, at unge mennesker, som ikke har stiftet familie og ikke har slået sig ned, som de lidt ældre måske har, har langt, langt nemmere ved at søge et job, hvor et sådant findes, og derfor er der nogle ting i dette lovforslag, som medvirker til en uheldig udvikling.

Fremskridtspartiet er ikke indstillet på at støtte lovforslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS er enige i, at kommunerne skal have større valgfrihed med hensyn til at tilrettelægge indsatsen for den enkelte ungdomsarbejdsløse, så lang tid de altså ikke fravælger totalt at gøre noget eller kører det ned på et fuldkommen uacceptabelt lavt blus. Derfor var vi enige i, at pligtbeløbet skulle opretholdes, sådan som det er blevet.

Vi er så, som det også er blevet udtrykt af andre, betænkelige ved, at der af pligtbeløbet nu også kan tages penge til delvis finansiering af kontanthjælp til unge kontanthjælpsmodtagere, når de deltager i EIFU-kurser osv. Der står ikke noget i forslaget om, hvor meget det drejer sig om. Ministeren har sagt, det kun er lidt. Vi har hørt, at Landsforeningen af Beskæftigelseskonsulenter mener, at det er meget. Jeg har ingen af tallene, så det er jeg på den baggrund ude af stand til at bedømme, men må have opklaret det under

[Elisabeth Bruun Olesen]

udvalgsarbejdet. Fra vores side er det i alle tilfælde en forudsætning, at det kun er meget, meget små beløb.

Hvad angår ændringerne til § 23 b kan jeg ikke umiddelbart se, at der skulle være nogen problemer i, at man frit kan vælge, om tilskuddene anvendes som fordelt fra staten, eller om man ønsker overførsel mellem ordningerne. Umiddelbart synes jeg, det er ret fornuftigt.

Vi synes naturligvis ligesom SF, at det er fuldkommen udsigtsløst at binde løntilskud i halen på de unge ved underlødige job i grillbarer osv. Det er selvfølgelig en del af den samlede diskussion, men i forhold til dette lovforslag måske ikke hoveddiskussionen.

Men med de indvendinger, jeg har fremført, vil vi også se forholdsvis positivt på lovforslaget.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil gerne takke ordførerne for regeringspartierne, de Radikale, SF og VS for deres konstruktive indlæg i debatten. Og så kan jeg ikke undlade at udtrykke min store overraskelse, min forbavselse, ja min nærmest choklignende tilstand over den socialdemokratiske ordførers indlæg.

I efteråret 1986 blev jeg kaldt til et samråd i arbejdsmarkedsudvalget. Jeg mener fra dagspressen at kunne huske, at det var hr. Ole Vagn Christensen, der ønskede mig i samråd, fordi han havde konstateret, at der på kontoen for løntilskud i 1986 var en besparelse på 60 mill. kr., hvorimod der var masser af fornuftige beskæftigelsesprojekter, som kommunerne ikke kunne komme til at gennemføre, idet de havde opbrugt samtlige bevillinger. Jeg lovede på det møde, at jeg ville sikre, hvis jeg overhovedet kunne, at vi aldrig nogen sinde mere kom i den situation, at vi på grund af bureaukratiske foranstaltninger skulle forhindre kommunerne i at lave fornuftige projekter inden for rammerne af beskæftigelsesprojekterne og så samtidig måtte konstatere, at vi altså ikke kunne bruge de penge, der var afsat som løntilskud til unge.

Når jeg så opfylder det socialdemokratiske ønske, går den socialdemokratiske ordfører imod her i salen. Det er overraskende. Det må være, fordi Socialdemokratiet på arbejdsmarkedspolitikens område for øjeblikket har bestemt, at det ser ikke på, om forslagene

er fornuftige; det har besluttet sig til, at det er imod alt, hvad der kommer fra regeringen. Anden fornuftig forklaring kan der ikke være.

Men af hensyn til Socialdemokratiet selv vil jeg anbefale, at Socialdemokratiet overvejer sin situation og undlader at sætte sig selv uden for al fornuftig dialog på arbejdsmarkedspolitikens område, en dialog, der altså for øjeblikket i Folketinget kan føres fra VS over SF og de Radikale og til de fire regeringspartier. Det må være en mærkværdig situation for det Socialdemokrati, der gennem mange år har været bærende inden for arbejdsmarkedspolitikken. Jeg synes, det er synd for Socialdemokratiet. Selv om det er en politisk modstander, fortjener Socialdemokratiet trods alt en bedre skæbne end at blive placeret på den måde inden for arbejdsmarkedspolitikens område.

For så vidt angår det spørgsmål, som de positive ordførere har rejst vedrørende den anden del af lovforslaget, der går ud på, at kommunerne kan bruge en del af pligtbeløbet til at hjælpe disse unge tungtbelastede tilbage på arbejdsmarkedet, er vi jo alle sammen enige om hensigten, nemlig at vi hellere vil have dem, der er på bistandshjælp, ind i uddannelse med henblik på at bringe dem tilbage til arbejdsmarkedet. Det var grunden til, at vi lavede lovændringen før jul.

Det, vi nu siger til kommunerne, er, at vi gerne vil give kommunerne et yderligere incitament, sådan at også kommunerne får en positiv, konstruktiv interesse i at hjælpe disse unge mennesker ind i beskæftigelse. Det er sådan, vi tror dette forslag vil virke.

Når vi får kigget på tallene og set nærmere på bevæggrundene, tror jeg på at vi kan snakke os frem til enighed om, at dette faktisk vil virke i retning af, at kommunerne nu vil hjælpe os med at presse denne tunge gruppe af unge ind i uddannelse. Det var jo det, der var hensigten, sådan at de, der er kommet på bistandshjælp allerede i en alder af 25, 26, 27 år, kommer ind i en uddannelse, der kan bringe dem i beskæftigelse. Det er det, der er formålet med forslaget, og det tror jeg vi kan få en konstruktiv dialog om.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

[Ole Vagn Christensen]

Man skulle faktisk tro, at arbejdsministeren havde lavet forslaget ud fra den hensigt, at han ville have Socialdemokraterne koblet af.

Jeg sagde jo klart og tydeligt, at vi havde lagt vores perspektiver på dette område frem; de er kendte. Jeg sagde også næsten det samme, som fru Lilli Gyldenkilde sagde. Hun sagde det bare med nogle praktiske eksempler, nemlig hvor det drejede sig om grillbarer og lignende. Jeg sagde det på en lidt anden måde, idet jeg sagde: der skal være perspektiver. Det har ikke noget at gøre med, at vi vil være formyndere, men det har at gøre med, at vi vil sikre det, som arbejdsministeren lagde megen vægt på i sit første indlæg, om regionalisering, da han talte om, at det er på det regionale niveau, man tidligst ser problemerne opstå.

Hvis ikke arbejdsministeren er ude på, at Socialdemokratiet skal kobles af, synes jeg også, vi skulle finde hinanden her, så vi kan sikre, at de kun få penge, der trods alt er til rådighed, bruges til de unge i noget perspektivfyldt, noget, der giver dem mulighed for også at have en fremtid siden hen. Jeg tror i og for sig, at man af alt det, arbejdsministeren har sagt, og de taler, han holder rundt omkring, kan læse, at det faktisk også er det, der er meningen. Vi ønsker altså bare, at det sikres.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg synes, at Socialdemokratiet stille og roligt skal koble sig på ved ligesom alle andre at stemme for dette lovforslag, og så er det klart, at vi i øvrigt vender tilbage til den samlede plan for indsatsen vedrørende de unge arbejdsløse, som vi har aftalt at vi skal diskutere i løbet af foråret; den vender vi tilbage til i løbet af foråret.

Det er ikke den plan, der er fremlagt her. Det her drejer sig om på et punkt vedrørende løntilskud etc. at fjerne en bureaukratisk hindring for en fornuftig indsats her og nu, og så vender vi tilbage til den store, samlede indsats. Det lyder, som om Socialdemokratiet også kommer til at stemme for dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Nu skal man jo ikke rose så forfærdelig meget. Om vi stemmer for, afhænger da i allerhøjeste grad af det, jeg har henledt opmærksomheden på, nemlig hvor mange penge det koster at få de unge bistandsklienter ind. Jeg ved ikke noget om det, for det står ingen steder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om forlængelse af forbud mod dyrkning m.v. af arealer i Tøndermarsken.

Af miljøministeren (Chr. Christensen).
(Fremsat 14/1 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det lovforslag, vi har til behandling her, er en direkte følge af det beslutningsforslag om fredning af Tøndermarsken, som Socialdemokratiet fremsatte i sidste samling. Da vi behandlede det forslag for et års tid siden, opnåedes der enighed om, at Tøndermarsken gennem fredning skal reddes for eftertiden. Ministeren gav ved den lejlighed også tilsagn om at nedlægge et § 11-forbud, således at der blev rimelig tid til at udarbejde et fredningsforslag.

Af den redegørelse om sikring af Tøndermarsken, som nu foreligger, fremgår det, at denne arbejdsgruppe finder, at det ønskede mål bedst kan nås gennem en egentlig lovgivning. Jeg vil godt i den forbindelse sige, at det er en tanke, vi faktisk var inde på, allere-